

KARTA PRZEDMIOTU (SYLABUS)¹
OPIS PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		Nazwa przedmiotu	Medycyna sądowa	
0912/URad/WNMinOZ/ST-NST/G05			Forensic medicine	
Język wykładowy		Polski		
Rok akademicki		2025/2026		
Kierunek w zakresie		Lekarski		
Poziom studiów		Studia jednolite magisterskie		
Profil studiów		Ogólnoakademicki		
Forma studiów		Stacjonarne/Niestacjonarne		
Semestr/ semestry		VI letni		
Przynależność do grupy zajęć		Moduł G: Prawne i organizacyjne aspekty medycyny		
Status przedmiotu		Obowiązkowy		
Formy realizacji zajęć dydaktycznych, wymiar, punkty ECTS		Forma zajęć	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Liczba punktów ECTS
		Wykład	5 h	1 ECTS
		Seminarium	10 h	
Powiązanie przedmiotu	z profilem studiów ²			
	z dyscypliną ³	Nauki medyczne		1 ECTS
Forma nauczania ⁴		Tradycyjna: zajęcia w siedzibie Uczelni		
Wymagania wstępne		Realizacja efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych z poprzednich semestrów studiów. Wiedza z zakresu: anatomii, fizjologii, zdobyta i zweryfikowana podczas nauczania w zakresie nauk podstawowych. Podstawy wiedzy w zakresie patomechanizmów skutków urazów ciała..		
Jednostka prowadząca		Wydział Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu		
Koordynator		Dr n. med. Wojciech Kwietniewski		
Adres strony internetowej pjo		https://wnminoz.uniwersytetradom.pl/		
Adres e-mail koordynatora		w.kwietniewski@uthrad.pl w.kwietniewski@gmail.com		

**EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE, REALIZACJA ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WERYFIKACJA
EFEKTÓW UCZENIA SIĘ**

Cel kształcenia:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wyjaśnienie roli medycyny sądowej jako nauki stosowanej, która jako jedna ze specjalności lekarskich tworzy pomost łączący wiedzę biologiczno – lekarską z naukami prawnymi, służąc fachową pomocą przede wszystkim organom ścigania karnego i wymiaru sprawiedliwości. 2. Zapoznanie studentów z podstawowymi działami medycyny sądowej obejmującymi zagadnienia tanatologii, traumatologii, toksykologii i genetyki sądowej oraz badań sądowo-lekarskich osób żywych. 3. Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami prawnymi w praktyce lekarskiej w zakresie niezbędnym dla opiniowania sądowo-lekarskiego, także w sprawach dotyczących prawidłowości postępowania medycznego. 4. Umiejętność rozpoznania i kwalifikacji prawnej zmian chorobowych i urazowych skutkujących rozstrojem zdrowia lub śmiercią. 5. Wyjaśnienie zasad przeprowadzania sądowo lekarskiej sekcji zwłok i pobierania materiału biologicznego do badań dodatkowych.
Treści programowe. Wykłady⁵	<p>Wykłady: 5 h</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rola i zadania medycyny sądowej jako nauki pomostowej; podstawowe działy medycyny sądowej. 2. Podstawy tanatologii sądowo lekarskiej – śmierć jako zjawisko zdysocjowane, zjawiska okołomierne, wczesne i późne zmiany pośmiertne, kryteria medyczne i podstawy prawne stwierdzania zgonu. 3. Podstawy traumatologii sądowo lekarskiej - różnicowanie pojęcia urazu i obrażenia. Najczęstsze rodzaje obrażeń i ich charakterystyka – różnicowanie obrażeń w zależności od skutkującego je narzędzia. 4. Sądowo-lekarska sekcja zwłok, podstawy diagnostyki sekcyjnej, zasady pobierania materiału biologicznego do badań toksykologicznych i genetycznych. 5. Opiniowanie sądowo-lekarskie w przestępstwach przeciwko zdrowiu i życiu - podstawowe zasady opiniowania stopnia ciężkości uszczerbku na zdrowiu. Pojęcie „błędu medycznego” i podstawy opiniowania w przypadkach oceny prawidłowości postępowania medycznego.
Treści programowe: Seminarium	<p>Seminarium: 10 h prowadzonych jako 5 spotkań po 2 h.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uduśnienia gwałtowne – omówienie zróżnicowanych patomechanizmów zgonu w różnych rodzajach uduszeń gwałtownych. 2. Urazy komunikacyjne – znaczenie ustaleń medyczno-sądowych dla rekonstrukcji przebiegu wypadku drogowego. 3. Oględziny zwłok na miejscu ich ujawnienia – cele i zasady kryminalistycznego badania miejsca zdarzenia; analiza przypadku – zagadka kryminalistyczna 4. Broń palna i obrażenia postrzałowe, obrażenia w następstwie wybuchów. 5. Dzieciobójstwo, urazy nieprzypadkowe u dzieci, zespół dziecka maltretowanego.
Metody dydaktyczne:⁶	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykład Wykład audytoryjny z wykorzystaniem technik multimedialnych. 2. Seminarium <ul style="list-style-type: none"> • Prezentacja multimedialna: analiza przypadków – dyskusja/pytania i odpowiedzi. • Rozwiązanie zagadki kryminalistycznej. • Uzupełnienie wiedzy przez asystenta prowadzącego. 3. Praca samodzielna Praca z literaturą przedmiotu – uzupełnienie i rozszerzenie wiedzy zdobytej podczas wykładów i seminariów.

Rygor zaliczenia, kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się:	<p><i>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich wymaganych dla przedmiotu efektów uczenia się. Uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich form zajęć wchodzących w skład przedmiotu jest równoznaczne z jego zaliczeniem i zdobyciem przez studenta przyporządkowanej przedmiotowi liczby punktów ECTS.</i></p> <p>1. Wykłady i seminaria</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obecność na wszystkich wykładach i seminariach. • Aktywny udział w dyskusji podczas zajęć seminaryjnych. <p>2. Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę</p> <p><i>Zaliczenie ma formę testu 30 pytań jedno- i wielokrotnego wyboru.</i></p>
Sposób obliczania oceny końcowej:	<p><i>Sposób obliczenia oceny końcowej (dokładnej) z przedmiotu uwzględniający wszystkie jego formy określony został w Regulaminie studiów (§37-40). Ocena dokładna obliczana jest w systemie Wirtualnej Uczelni na podstawie ocen uzyskanych z poszczególnych form przedmiotu.</i></p> <p><i>Skala ocen dla poszczególnych form zajęć uwzględnianych w obliczeniu oceny dokładnej.</i></p> <p>1. Wykłady i seminaria:</p> <p><i>Test 30 pytań jedno- i wielokrotnego wyboru</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <60% – 2 (niedostateczny) • 60-67% – 3,0 (dostateczny) • 68-75% – 3,5 (dostateczny plus) • 76-83% – 4,0 (dobry) • 84-91% – 4,5 (dobry plus) • 92-100% – 5 (bardzo dobry)

Efekty uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do efektów kierunkowych i formy zajęć ⁷				Metody weryfikacji efektów uczenia się	
Numer efektu uczenia się	Opis efektów uczenia się dla przedmiotu (PEU) Student, który zaliczył przedmiot (W) zna i rozumie/ (U) potrafi:	Kierunkowy efekt uczenia się (KEU) i stopień osiągnięcia	Forma zajęć	Forma weryfikacji (zaliczeń)	Metody sprawdzania i oceny
W1	regulacje prawne dotyczące praw pacjenta i Rzecznika Praw Pacjenta oraz istotne na gruncie działalności leczniczej regulacje prawne z zakresu prawa pracy, podstaw wykonywania zawodu lekarza i funkcjonowania samorządu lekarskiego;	G.W5 +++	Wykład Seminarium	Zaliczenie na ocenę	Test
W2	obowiązki prawne lekarza w zakresie stwierdzenia zgonu pacjenta;	G.W7 +++	Wykład Seminarium	Zaliczenie na ocenę	Test
W3	regulacje prawne dotyczące obowiązków lekarza w przypadku podejrzenia przemocy w rodzinie;	G.W10 +++	Wykład Seminarium	Zaliczenie na ocenę	Test
W4	regulacje prawne dotyczące tajemnicy lekarskiej, odpowiedzialności karnej, cywilnej i zawodowej lekarza, zasady prowadzenia, przechowywania i udostępniania dokumentacji medycznej, w tym e-dokumentacji, oraz ochrony danych osobowych;	G.W12 +++	Wykład Seminarium	Zaliczenie na ocenę	Test
W5	pojęcie śmierci gwałtownej i nagłego zgonu oraz różnice między urazem a obrażeniem;	G.W13 +++	Wykład Seminarium	Zaliczenie na ocenę	Test
W6	podstawy prawne i zasady postępowania lekarza podczas oględzin zwłok na miejscu ich ujawnienia oraz sądowo-lekarskiego badania zwłok;	G.W14 +++	Wykład Seminarium	Zaliczenie na ocenę	Test
W7	zasady diagnostyki sądowo-lekarskiej i opiniowania w przypadkach dotyczących dzieciobójstwa i rekonstrukcji okoliczności wypadku drogowego;	G.W15 +++	Wykład Seminarium	Zaliczenie na ocenę	Test
W8	zasady sporządzania opinii w charakterze biegłego;	G.W16 +++	Wykład Seminarium	Zaliczenie na ocenę	Test
W9	zasady opiniowania sądowo-lekarskiego dotyczące zdolności do udziału w czynnościach procesowych, skutku biologicznego oraz uszczerbku na zdrowiu;	G.W17 +++	Wykład Seminarium	Zaliczenie na ocenę	Test
W10	pojęcie i typologię zdarzeń niepożądanych, w tym błędów medycznych i zdarzeń medycznych, ich najczęstsze przyczyny, skutki, zasady zapobiegania oraz opiniowania w takich przypadkach;	G.W18 +++	Wykład Seminarium	Zaliczenie na ocenę	Test
W11	zasady pobierania materiału do badań toksykologicznych i hemogenetycznych;	G.W19 +++	Wykład Seminarium	Zaliczenie na ocenę	Test

U1	wyjaśniać osobom korzystającym ze świadczeń zdrowotnych ich podstawowe uprawnienia oraz podstawy prawne udzielania tych świadczeń;	G.U4 +++	Wykład Seminarium	Zaliczenie na ocenę	Test
U2	wystawiać zaświadczenia lekarskie i orzeczenia lekarskie, sporządzać opinie dla pacjenta, uprawnionych organów i podmiotów, sporządzać i prowadzić dokumentację medyczną (w postaci elektronicznej i papierowej) oraz korzystać z narzędzi i usług informacyjnych oraz komunikacyjnych w ochronie zdrowia (e-zdrowie);	G.U6 +++	Wykład Seminarium	Zaliczenie na ocenę	Test
U3	rozpoznać podczas badania pacjenta zachowania i objawy wskazujące na możliwość wystąpienia przemocy, w tym przemocy w rodzinie;	G.U7 +++	Wykład Seminarium	Zaliczenie na ocenę	Test
U4	postępować w sposób umożliwiający zapobieganie zdarzeniom niepożądanym oraz zapewniający zachowanie jakości w ochronie zdrowia i bezpieczeństwa pacjenta, monitorować występowanie zdarzeń niepożądanych i reagować na nie, informować o ich występowaniu i analizować ich przyczyny;	G.U8 +++	Wykład Seminarium	Zaliczenie na ocenę	Test
U5	pobrać krew do badań toksykologicznych i zabezpieczyć materiał do badań hemogenetycznych;	G.U9 +++	Wykład Seminarium	Zaliczenie na ocenę	Test
U6	organizować środowisko pracy w sposób zapewniający bezpieczeństwo pacjenta i innych osób przy uwzględnieniu wpływu czynników ludzkich i zasad ergonomii;	G.U10 +++	Wykład Seminarium	Zaliczenie na ocenę	Test
K1	Kierowania się dobrem pacjenta.	K.K2 +	Seminarium	Zal. z oceną	Referat Prezentacja Aktywność
K2	Przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta.	K.K3 +	Seminarium	Zal. z oceną	Referat Prezentacja Aktywność
K3	Propagowania zachowań prozdrowotnych.	K.K6 +	Seminarium	Zal. z oceną	Referat Prezentacja Aktywność
K4	Korzystania z obiektywnych źródeł informacji.	K.K7 +	Seminarium	Zal. z oceną	Referat Prezentacja Aktywność

K5	Formułowania wniosków z własnych pomiarów lub obserwacji.	K.K8 +	Seminarium	Zal. z oceną	Referat Prezentacja Aktywność
K6	Wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym.	K.K9 +	Seminarium	Zal. z oceną	Referat Prezentacja Aktywność

Literatura i pomoce naukowe

Literatura podstawowa

1. Payne-James J., Jones R. 2021. Medycyna sądowa Simpson. Wyd. 1. Wrocław: Edra Urban & Partner, ISBN: 978836654

Literatura uzupełniająca

Marek Z., Kłys M. 2001. Opiniowanie sądowo - lekarskie i toksykologiczne. Zakamycze: Zakamycze.

Teresiński G. (red.). 2019. Medycyna sądowa. Tom 1- 3. Wyd. 1. Warszawa: PZWL. (wybrane rozdziały zgodne z tematyką

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się – bilans punktów ECTS

Udział w zajęciach, aktywność	Obciążenie studenta [h]	
	Praca własna studenta: zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	Zajęcia dydaktyczne
Udział w wykładach ⁹	-	5 h
Udział w seminarium		10 h
Przygotowanie się do wykładów/ćwiczeń/seminariów/ Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	15 h	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	15 h/ 0,5 ECTS	15 h/ 0,5 ECTS
Punkty ECTS za przedmiot	1 ECTS¹⁰	

Informacje dodatkowe, uwagi

W przypadku studentów ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekle chorych, określone powyżej (w karcie) metody i formy weryfikacji efektów uczenia się dostosowuje się odpowiednio do indywidualnych potrzeb tych studentów. Szczegółowe zasady i formy wsparcia studentów ze szczególnymi potrzebami: w tym z niepełnosprawnością, przewlekle chorych podczas zajęć, zaliczeń i egzaminów określono w: Regulaminie Studiów, Zasadach Studiowania, Procedurze dotyczącej zapewnienia dostępności procesu kształcenia studentom ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekle chorych.